

I Inleiding

1 Functie en aard van het burgerlijk procesrecht

- Het burgerlijk procesrecht bevat regels die betrekking hebben op de rechtsgang bij de civiele rechter en op de voor- en nafase daarvan.
- Het burgerlijk procesrecht is gemengd publiekrechtelijk en civielrechtelijk van aard. Het is publiekrechtelijk van aard voor zover het voorziet in de verwezenlijking en handhaving van civiele rechten en verplichtingen door de overheid (rechter; deurwaarder). Het is civielrechtelijk van aard omdat het de rechtsverhouding tussen civiele partijen (natuurlijke personen en rechtspersonen) reguleert.
- Het burgerlijk procesrecht behoort tot het zogenoemde formele recht, aangezien het betrekking heeft op de vorm en de wijze waarop het materiële recht wordt verwezenlijkt. Hoewel het burgerlijk procesrecht voor het grootste deel bestaat uit vormvoorschriften en procedureregels, bevat het ook bepalingen van materiële aard (bijvoorbeeld regels over bevoegdheden van de rechter en partijen, en de materiële bewijsregels).

2 Waar is het burgerlijk procesrecht te vinden?

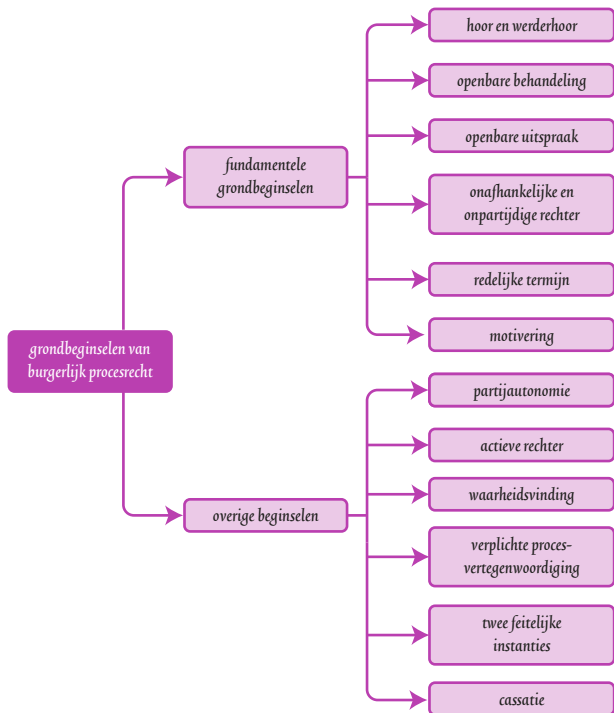
- Het burgerlijk procesrecht is met name te vinden in:
 - Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv);
 - Wet op de Rechterlijke Organisatie (Wet RO);
 - Europese verordeningen (Vo), bijvoorbeeld:

- (Herschikte) EEX-Vo;
- Herziene EG Betekenings-Vo;
- EG Bewijs-Vo en Herschikte bewijs-Vo 2020;
- (Herschikte) EU-Verordening betreffende de bevoegdheid, de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid en betreffende internationale kinderopvoering (herschikte Brussel II bis-Vo);
- Europese insolventieverordening;
- Verordening tot invoering van een Europese executoriala titel voor niet betwiste schuldvorderingen (EET-Vo);
- Verordening tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure (EBB-Vo);
- Verordening tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen (EGV-Vo);
- EG-Alimentatieverordening;
- internationale verdragen, bijvoorbeeld:
 - Haags Betekeningsverdrag 1965;
 - Haags Bewijsverdrag 1970;
- andere wetgeving, bijvoorbeeld:
 - Wet op de rechtsbijstand;
 - Besluit zittingsplaatsen gerechten;
 - Wet griffierechten burgerlijke zaken;
 - Gerechtsdeurwaarderswet;
 - Algemene termijnenwet;
 - Burgerlijk Wetboek (BW) (zie bijvoorbeeld art. 2:344-2:359 BW, Titel 3:11 BW, art. 7:685 BW);
 - Wetboek van Strafvordering (Sv) (art. 332-336);
 - Faillissementswet (Fw).

- Van groot belang zijn verder:
 - de landelijke procesreglementen, te vinden op www.rechtspraak.nl;
 - jurisprudentie en literatuur.

II Grondbeginselen van burgerlijk procesrecht

Figuur 1 Grondbeginselen van burgerlijk procesrecht

3 Algemeen

De civiele procedure kent een aantal grondbeginselen. Enkele van deze beginselen zijn in de Grondwet (Gw) erkend alsmede opgenomen in Boek 1, Titel 1, afdeling 3 (Algemene voorschriften voor procedures) van Rv.

Artikel 6 EVRM

Van groot belang voor de grondbeginselen is art. 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Art. 6 EVRM garandeert het recht op toegang tot de rechter en op een eerlijk proces. Het bepaalt onder meer: 'Bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen (...), heeft een ieder recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat bij de wet is ingesteld. De uitspraak moet in het openbaar worden gewezen maar (...).' Vervolgens volgen de uitzonderingen op de openbaarheid (zie ook nr. 4).

4 Fundamentele grondbeginselen van burgerlijk procesrecht

Algemeen

Fundamentele grondbeginselen van burgerlijk procesrecht zijn beginselen die zo essentieel zijn dat er geen sprake is van een behoorlijke civiele procedure, indien zij ontbreken.